

1^e Rapportage

Duurzaam Financieel
Evenwicht Sociaal Domein

Commissie Sociaal

1 maart 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting

1. Inleiding
2. Opzet rapportage (doelstelling, uitgangspunten en kerncijfers)
3. Voortgang maatregelen
 - 3.1. Toegang Wmo en Jeugd
 - 3.2. Overige maatregelen
 - 3.3. Verwervingsstrategie
4. Kerncijfers
 - 4.1. Wmo
 - 4.2. Jeugdhulp
 - 4.3. Participatie
5. Financiële resultaten
6. Risico's en beheersmaatregelen
7. Vervolg

Samenvatting

- Alle maatregelen die zijn opgenomen in het plan van aanpak zijn uitgevoerd of zijn in uitvoering genomen. De maatregelen worden maandelijks gemonitord in het Kernteam.
- Er is een format ontwikkeld om de raad (Commissie Sociaal) ieder kwartaal te informeren over de bereikte resultaten en eventuele aandachtspunten.
- Na uitvoering van de 0-meting Toegang Wmo en Jeugd zijn de aanbevelingen opgepakt en meteen in uitvoering is gebracht. De beoogde financiële opbrengsten in het integrale plan van aanpak 'Duurzaam evenwicht in het sociaal domein' zijn, op basis van de uitgevoerde 0-meting, voor de toegang haalbaar.
- De (financiële) resultaten voor 2020 lijken op basis van huidige inzichten ongeveer 597K positiever dan de laatst vastgestelde begroting. We hanteren hierbij een bandbreedte van 350K-600K positiever dan de laatst vastgestelde begroting want hierbij dient aangetekend te worden dat de prognose 2020 is gebaseerd op de cijfers zoals die tot en met januari 2021 beschikbaar waren, waarbij de aanbieders nog tot en met maart 2021 uitgaven over 2020 kunnen declareren.
- Een aantal aanbestedingen (Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Toegang tot en Crisishulp Jeugd Noord- en Midden-Limburg, Bemoeizorg en Preventie en Vrouwenopvang) zijn onderweg om geïmplementeerd te worden op 1 januari 2022.
- De integrale regionale verwervingsstrategie (besluitvorming en uitvoering) verdient in de eerste helft van 2021 nadrukkelijk alle bestuurlijke en ambtelijke aandacht om bij te dragen aan de geprognosticeerde besparingen van 2022 e.v.
- De rapportages Participatie, Jeugd en Wmo (inhoudelijk en financieel) krijgen steeds meer vorm en worden in de loop van 2021 uitgebreid.

1. Inleiding (context)

- Bespreking rapportage quick scan 'Bevindingen en voorstellen met te nemen maatregelen in het sociaal domein' (29 september 2020).
- Vaststelling van het plan van aanpak 'Duurzaam evenwicht in het sociaal domein' (3 november 2020).
 - Plan van aanpak: een aantal maatregelen die een bijdrage leveren aan het oplossen van de financiële opgave.
 - Gemeenteraad wordt ieder kwartaal geïnformeerd over de voortgang.
 - Uitgangspunt is overall planning voor de periode 2020-2023:
 - 2020 (september-december): organisatie (lokaal en regionaal), processen en informatievoorziening 'op orde en in stelling' brengen.
 - 2021: met name door stringent sturen op en door de toegang wordt een effect van 10% gerealiseerd met een prijseffect van 50%.
 - 2022: in aanvulling op 2021 worden ook de resultaten zichtbaar van de (beoogde) gewijzigde inkoopmethodiek en een strak en zakelijk CLM.
 - 2023: maximale effect wordt bereikt nadat in 2022 is overgegaan op nieuwe inkoopmethodieken.

2. Opzet van de rapportage

Doelstelling: de gemeenteraad voorzien van informatie (gegevens met duiding) die is toegesneden op de informatiebehoefte van de gemeenteraad.

Uitgangspunten:

- De rapportage heeft betrekking op het integrale sociaal domein (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en flankerend beleid).
- De kwaliteit van de informatievoorziening wordt vooraf getoetst (betrouwbare informatie).
- Er wordt zowel inhoudelijke als financiële informatie in de rapportage opgenomen.
- Gegevens worden zoveel mogelijk gevisualiseerd en in de tijd zichtbaar gemaakt om eventuele trends/ontwikkelingen te kunnen ontdekken.
- Financiële cijfers worden voorzien van duiding (van gegevens naar informatie).
- Indien noodzakelijk worden verdiepende analyses uitgevoerd.
- Indien risico's worden voorzien, worden beheersmaatregelen gedefinieerd.
- **Rapportage is een 'groeidocument' dat wordt ontwikkeld tot dashboard.**

Opzet van de rapportage

- Kerncijfers: cijfers die inzicht geven in de hoofdstappen van het primaire proces (passende zorg en ondersteuning bieden aan inwoners waarvoor dat noodzakelijk is).
- Belangrijke draaiknop: **Toegang** (maatregelen a1, a2 en b1).
- Indien dit mogelijk is wordt de bijdrage van een individuele maatregel aan de financiële opgave inzichtelijk gemaakt. De maatregelen dienen uiteindelijk gezamenlijk bij te dragen aan het oplossen van de financiële opgave.
- Voortschrijdende uitgaven (afgezet tegen de vastgestelde programmabegroting) worden inzichtelijk gemaakt om te kunnen monitoren of de ingezette maatregelen het beoogde financiële effect opleveren.

Overall Planning

		2020	2021	2022	2023
		September	Oktober	November	December
Randvoorwaarden	Inrichten van de projectorganisatie 'Duurzaam Financieel Evenwicht Sociaal Domein'.	✓			
	Bespreken van de resultaten van de quick scan (lokaal en regionaal).	✓			
	Opstellen van een integraal plan van aanpak (samenhangend stelsel maatregelen).		✓		
	Inrichten monitoringsysteem (stuurinstrument) met overzichtelijke rapportages.			✓	
	Transitiebudget 2020 en 2021	✓			
Toegang	Uitvoeren van een objectieve 0-meting Wmo om vast te stellen of de uitvoering plaatsvindt conform het vastgestelde beleid (beleidskaders) en of er ruimte is ten opzichte van wettelijk noodzakelijke/passende zorg en ondersteuning (besparingspotentieel).			✓	
	Uitvoeren van een objectieve 0-meting Jeugd om vast te stellen of de uitvoering plaatsvindt conform het vastgestelde beleid (beleidskaders) en of er ruimte is ten opzichte van wettelijk noodzakelijke/passende zorg en ondersteuning (besparingspotentieel).			✓	
Maatwerkvoorzieningen	Woningaanpassingen: door het uitvoeren van de 0-meting bij de Toegang Wmo wordt inzicht verkregen in de mogelijkheden om het toetsingskader voor ondersteuningsvragen voor woningaanpassingen aan te scherpen (stringenter toetsingskader). Verder worden de mogelijkheden onderzocht van het inzetten van bouwkundig - en ergonomisch advies bij het beoordelen van ondersteuningsvragen voor woningaanpassingen.			✓	
	Verbeteren van de aansluiting tussen het CJG en specialistische maatwerkvoorzieningen door het inschakelen van een lokaal behandelteam.			✓	
	Verbeteren aansluiting en samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp (maatwerkvoorzieningen): maatregel gericht op vermindering van de inzet van jeugdzorg en bekostiging vanuit het verantwoordelijke stelsel.				
	Ontmoedigen vestiging nieuwe aanbieders (zero tolerance): we zien steeds meer aanvragen of uitbreiding van zorgaanbod in Leudal (Jeugd en Wmo inclusief verblijfsvoorzieningen). Aangezien we al te maken hebben met een overschot zullen we hier, binnen onze wettelijke mogelijkheden, een ontmoedigingsbeleid op voeren indien er niet sprake is van een aantoonbare lancune in het zorglandschap die met deze voorziening wordt ingevuld.				
	Inzet praktijkondersteuners huisarts (POH): door het plaatsen van praktijkondersteuners bij de huisartsen worden (op basis van landelijke onderzoeken) 30% minder verwijzingen naar gespecialiseerde voorzieningen gedaan. Doel is niet alleen minder maar ook meer juiste verwijzingen (matched care).		✓		
	Brede inzet medewerker WSP: door het intensief leggen van contacten met (potentiële) werkgevers worden meer mensen met een uitkering bij werkgevers geplaatst.			✓	
	Inzetten 'eigen' jobcoach: door het inzetten van een 'eigen' jobcoach (intensief casemanagement) die zich specifiek richt op het begeleiden van jongeren uit het (voortgezet) speciaal onderwijs of uit een uitkeringssituatie wordt de kans op een betaalde baan voor deze jongeren vergroot.			✓	
	Inzetten van arbeidsgerichte dienstverlening		✓		
Verwerfingsstrategie	Op basis van een strategische inkoopvisie die onder andere is gebaseerd op beheersing van kosten, samenwerking tussen aanbieders en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de financiële opgave (gemeenten en aanbieders) worden voor de periode vanaf 1 januari 2022 nieuwe contracten opgesteld met zorgaanbieders jeugd (inclusief implementatie). Om de resultaten beoogde (inhoudelijke en financiële) te bereiken, dient het integrale ketenproces met de 4 kernelementen (Toegang, Bekostiging, Leveranciersmanagement en Contracten) optimaal te worden heringericht. Er is dus nadrukkelijk een relatie met de maatregelen die betrekking hebben op de Toegang (onder andere 0-meting Toegang, POH).				

3. Voortgang Maatregelen

- In dit hoofdstuk gaan wij in op de meest relevante maatregelen die in het plan van aanpak en de overall planning zijn opgenomen.
- Wij besteden nadrukkelijk aandacht aan de verbeterpunten naar aanleiding van de 0-meting die nu worden uitgevoerd door de Toegang (Jeugd en Wmo) als cruciale 'draaiknop'.
- Daarnaast staan wij stil bij de status van de uitwerking van de verwervingsstrategie die moet leiden tot meer grip en sturing op een beperkter aantal aanbieders (dekkend zorglandschap).
- Van de overige maatregelen wordt kort de status aangegeven.

3.1. Toegang Wmo en Jeugd (maatregelen A1, A2 en B1)

Algemeen 0- meeting

In het kader van de 0-meting zijn interviews gehouden en is een dossiercontrole (60 dossiers) voor zowel de WMO als de Jeugd door een extern gespecialiseerd bureau uitgevoerd.

De doelen waren:

1. Toetsen of de toegang goed wordt uitgevoerd
2. Inzichtelijk maken welke doorontwikkeling nodig is.
3. Onderzoeken welk besparingspotentieel haalbaar is.

Toegang Wmo

In het kader van de 0-meting zijn interviews gehouden en is een dossiercontrole (60 dossiers) uitgevoerd.

- De verbetermogelijkheden liggen met name op het gebied van (het motiveren van) het inzichtelijk maken van de eigen mogelijkheden, het sociaal netwerk en het voorliggend veld. Verder zijn er aandachtspunten geformuleerd ten aanzien van (de motivatie van) van afwijkende wettelijke doorlooptijden, offertes van woningbouwaanpassingen en keuzes in aanpassingen die gemaakt worden.
- Concreet wordt geadviseerd om 1 sociale kaart te maken die zowel door de gemeente als door Synthese / ketenpartners gebruikt kan worden. Zorg dat deze 'gekanteld' en compleet is en blijft en maak hiervoor één persoon verantwoordelijk.
- Er zijn beperkte mogelijkheden in voorliggende oplossingen vóór inzet van een maatwerkvoorziening vanuit de Wmo. Bij rolstoel- en vervoersvoorzieningen voor lokale afstanden (aangepaste fietsen, scootmobielen e.d.) is op dit moment geen voorliggende mogelijkheid in de gemeente Leudal. Breid het voorliggend veld uit. Denk aan een rolstoel-/scootmobielpool, Automaatje of Automobiel, een vraag- en aanbodsites voor hulp tussen particuliere inwoners.
- Opmerking: door de toegang Wmo is reeds een eigen sociale kaart ontwikkeld (alleen voor intern gebruik) die momenteel wordt gebruikt en wordt bijgehouden. Deze sociale kaart dient ook als basis voor de werkgroep basis- en algemene voorzieningen.
- Beleidsregels: elke voorziening wordt apart behandeld. Er wordt omschreven wanneer men wel en niet in aanmerking kan komen voor de betreffende voorziening. Dit stimuleert echter het 'voorzieningen denken' in plaats van het denken in eigen en andere oplossingen. Overweeg het beleid aan te passen aan 'niet meer dan nodig'. Maak de beleidsregels regelarmer, zodat de professionals ruimte houden voor gemotiveerd maatwerk vanuit de kantelingsgedachte.

Toegang Jeugd

In het kader van de 0-meting is een dossiercontrole (60 dossiers) uitgevoerd zijn enkele interviews gehouden.

- Samenvatting van de belangrijkste aanbevelingen:
 - Meer aandacht voor het thema sociaal netwerk, de versterking hiervan en welk hoger doel hiermee kan worden bereikt.
 - Afstemming met het onderwijs borgen.
 - Lokaal netwerk betrekken als sterke participerende partner bij het versterken van het sociaal netwerk.
 - Vernieuwing van de Sociale Kaart.
- Met het CJG zijn alle 15 aanbevelingen uit het rapport besproken en is bekeken welke acties uitgevoerd moeten worden. Het CJG heeft al een deel van de aanbevelingen geïmplementeerd of gaat deze implementeren. Het gaat dan vooral om de aanbevelingen die zij in hun werkwijze, processen en verslaglegging kunnen doorvoeren.
- In Midden-Limburg is een regionale werkgroep Toegang (deelnemers CJG, GI en gemeenten). De eindrapportage wordt geagendeerd voor deze werkgroep. In deze werkgroep zal de 0-meting bij de GI besproken worden en zullen de aanbevelingen verkend worden (met name het werken met het beoordelingsinstrument en generieke resultaten). De werkgroep is vooral bezig om een kwaliteitsslag te maken met een aangepast toegangsproces in het perspectief van de werkwijze van de toegang na de verwerving.
- De 'Nadere Regels Jeugdhulp' is het instrument waarmee de toegang de inzet bepaalt (indicatiestelling). In 2020 is een regionale werkgroep Midden-Limburg gestart met het herijken van deze beleidsregels. Aanpassing van deze regels is nodig op de thema's toezicht en kwaliteit PGB's en maximaliseren van de inzet/kaders voor ondersteuning (vaktherapie, logeren, vervoer etc.). De planning is dat de regels, die toegangsmedewerkers betere handvatten bieden om strakker te indiceren, in de eerste helft van 2021 regionaal worden vastgesteld.

Resume Toegang Wmo en Jeugd

- De rapportages van de 0-metingen zijn gepresenteerd en besproken. Verschillende aanbevelingen zijn meteen opgepakt en omgezet in concrete acties/maatregelen (bijvoorbeeld op het gebied van woningaanpassingen).
- De overige aanbevelingen worden opgepakt en geïmplementeerd.
- Geconcludeerd is dat de verwachte beoogde financiële opbrengst haalbaar is.
- De uitvoering van de toegang wordt maandelijks gemonitord in het Kernteam.
- De resultaten worden verwerkt in de rapportages aan de stuurgroep en de raad (commissie sociaal).
- Aan het einde van 2021 wordt wederom een 0(+1)-meting uitgevoerd voor de Toegang Wmo en Jeugd om te kijken of de voortgang op de verbeterpunten zijn gerealiseerd.

Besparingen n.a.v. de maatregelen Toegang

	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
• Toegang Jeugd	130.000	180.000	180.000	180.000
• Toegang Wmo	<u>140.000</u>	<u>190.000</u>	<u>190.000</u>	<u>190.000</u>
• Totaal	270.000	370.000	370.000	370.000

Hiermee wordt voldaan aan de financiële doelstellingen vertaald in de meerjaren raming zoals geschetst in de quick-scan van 29 september 2020.

3.2. Voortgang Overige Maatregelen (B2)

Verbeteren aansluiting jeugdhulp en onderwijs

- Criteria voor begeleiding in de scholen en kinderopvang en vervangende dagbesteding onder schooltijd zijn met de nadere regels jeugdhulp vastgesteld met ingang van dit schooljaar. De scholen en aanbieders zijn geïnformeerd over de wijzigingen en de toegang (CJG-ML) werkt met de criteria. In de loop van 2021 zullen de eerste kwantitatieve gegevens worden gepresenteerd om de beoogde ontwikkeling te volgen.
- Het knooppuntoverleg is ingericht en opgestart. In de loop van 2021 zal een eerste evaluatie op inhoud worden gepresenteerd om de beoogde ontwikkeling te volgen.
- Op dit moment is het percentage kinderen uit Leudal dat wordt doorverwezen naar het speciaal onderwijs (significant hoger dan het landelijk gemiddelde). In Leudal neemt 8% van de kinderen deel aan het speciaal onderwijs, landelijk is dit 3%. Leudal gaat met het onderwijs een resultaatafspraak maken over de afbouw van het aantal kinderen in het speciaal onderwijs (SBO en SO): Onze ambitie is om af te spreken om in een periode van 4 jaar (2021-2024) het huidige hoge percentage ombuigen tot het landelijke percentage.

Voortgang Overige Maatregelen (B3 en B4)

Inzet praktijkondersteuners huisarts (Poh)

- De geplande verdere uitrol van de Poh stagneert. Er is in twee praktijken gestart en de derde praktijk start in het eerste kwartaal (2021). Echter, huisartsen hebben op diverse plekken signalen afgegeven dat zij aan de verdere uitrol geen aandacht kunnen geven vanwege de coronacrisis (vaccinaties). Er wordt inzichtelijk gemaakt wat de (eventuele) financiële consequenties zijn van deze ‘vertraging’ in de uitrol.

Lokale behandelteams

- In de Regio Midden-Limburg West worden eerste gesprekken gepland voor het inrichten van de monitoring (effect- en resultaatmeting) en de eerste inhoudelijke resultaten worden in februari 2021 geëvalueerd.

Voortgang Overige Maatregelen (B5, B6, B7)

Brede inzet medewerker WSP

- In 2020 zijn 13 cliënten begeleid naar werk. In 2021 wordt intensief ingezet op deze maatregel. De WSP-medewerker brengt meer focus aan in het ophalen van vacatures en het plaatsen van mensen. Wellicht niet verwacht maar de economische omstandigheden blijven onveranderd positief.

Inzetten eigen jobcoach

- Voor het uitvoeren van deze maatregel wordt in februari een voorstel aan het MT ter besluitvorming voorgelegd zodat de uitvoering van de maatregel volgens planning kan worden uitgevoerd. Opmerking: er is al een intensieve samenwerking om jongeren rechtstreeks vanuit school en of opleiding, of vanuit een uitkering te plaatsen naar werk. De inzet van de eigen jobcoach brengt hierin een versnelling aan. In januari zijn inmiddels 3 jongeren geplaatst op een werkplek. De jobcoach gaat deze verder begeleiden.

Arbeidsmarktgerichte dienstverlening

- De uitvoering van de aanpak is inmiddels gestart. 2 cliënten gaan binnenkort starten met beschut werk. Het gebruik van de maatwerkvoorziening Wmo-Dagbesteding is hierdoor niet nodig.

3.3 Verwervingsstrategie (C1)

De toekomstige verwervingsstrategie is een essentieel en strategisch instrument voor het leveren van een substantiële bijdrage aan het oplossen van de financiële opgave. Hierbij kan de verwervingsstrategie alleen in onderlinge samenhang worden gezien met de Toegang, bekostiging en stringent contractmanagement.

- Er heeft afstemming plaatsgevonden met de regio Noord-Limburg of regio MLW zou kunnen aanhaken bij Noord-Limburg voor de aanbestedingen Jeugd, Wmo en Participatie (nieuwe contracten met ingang van 1 januari 2022). Na ambtelijk en bestuurlijk overleg kan MLW gebruik maken van alle documenten die de basis vormen voor de aanbestedingen van Noord-Limburg.
- In de regio Sociaal domein MLW is rond de afgelopen jaarwisseling een intern onderzoek verricht naar de mate waarin de randvoorwaarden aanwezig zijn om de door de colleges in het najaar 2020 vastgestelde verwervingsstrategie te implementeren en te verzekeren dat de voor Leudal ingeboekte besparingen qua verwerving (Programmabegroting 2021-2024) gerealiseerd kunnen worden.
- Dit onderzoek heeft uitgewezen dat deze randvoorwaarden in de regio MLW onvoldoende aanwezig zijn. Op dit moment wordt een projectplan opgesteld om deze randvoorwaarden naar het vereiste niveau te tillen.
- De aanbevelingen uit het interne onderzoek en de resultaten uit de verkenning met Noord-Limburg worden geïntegreerd in een integraal projectplan voor de regio MLW. In dit plan van aanpak wordt aandacht besteed aan de volgende aspecten:
 - Inhoud (verwervingsstrategie).
 - Financiën (beoogde financiële opbrengsten met ingang van 1 januari 2022).
 - Bedrijfsvoering (effectieve en efficiënte uitvoering van regionale en lokale taken).
 - Samenwerkingsvormen (Norm voor Opdrachtgeverschap, Kamerbrief 'Perspectief voor de Jeugd'.
- Leudal loopt voorop bij het creëren van de genoemde randvoorwaarden (bijv. O-meting toegang), wat betekent dat Nederweert en Weert nog een been moeten bijtrekken”.

Verwervingsstrategie (C1)

Gezamenlijke aanbesteding van de drie jeugdzorgregio's (MLW, MLO en Noord-Limburg):

- Beschermde Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoediging en Preventie en Vrouwenopvang (1 januari 2022);
- Toegang tot en Crisishulp Jeugd Noord- en Midden-Limburg (1 januari 2022);

Gezamenlijke aanbesteding van de jeugdzorgregio's MLW en Noord-Limburg:

- Behandeling met Verblijf (1 januari 2022);

Verkenning gezamenlijke aanbesteding MLW en MLO:

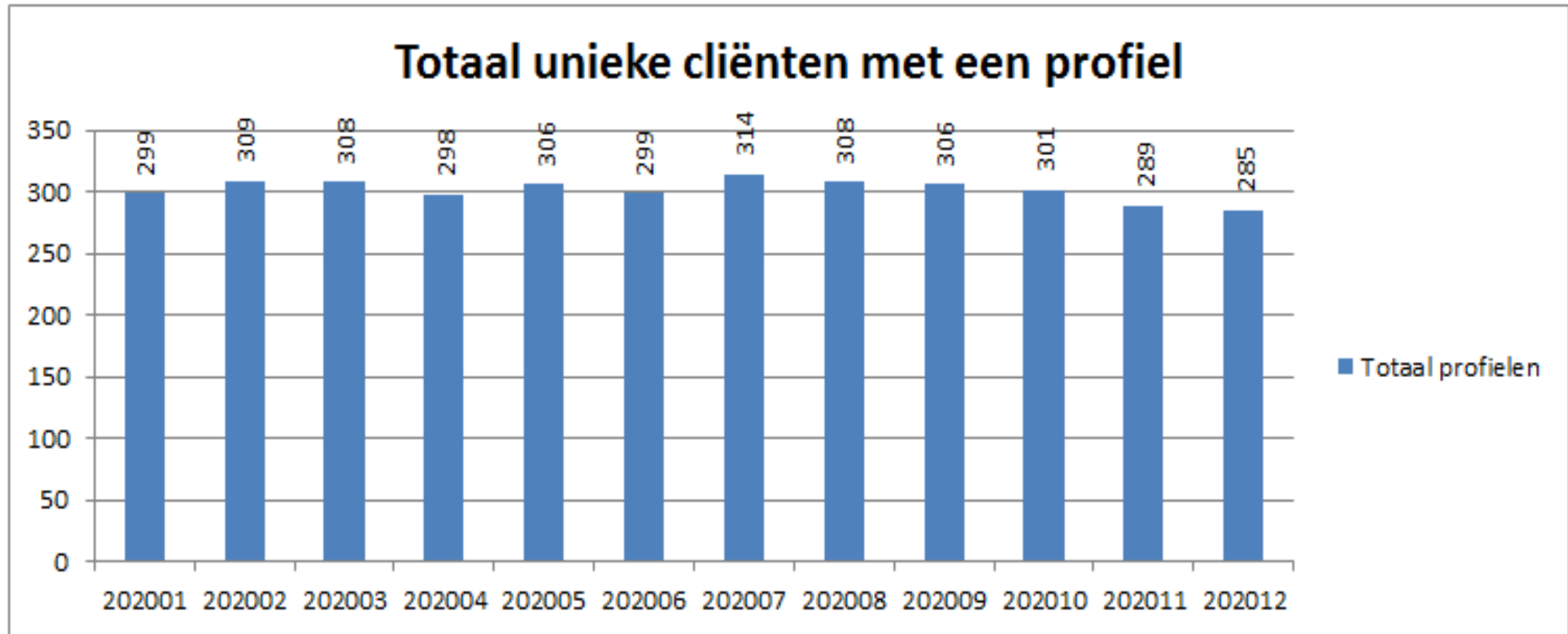
- Wonen (1 januari 2022);

4. Kerncijfers

In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens (inhoudelijk en waar mogelijk financieel) in op een aantal relevante cijfers om de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak te duiden op de domeinen:

- Wmo.
- Jeugdhulp.
- Participatie.

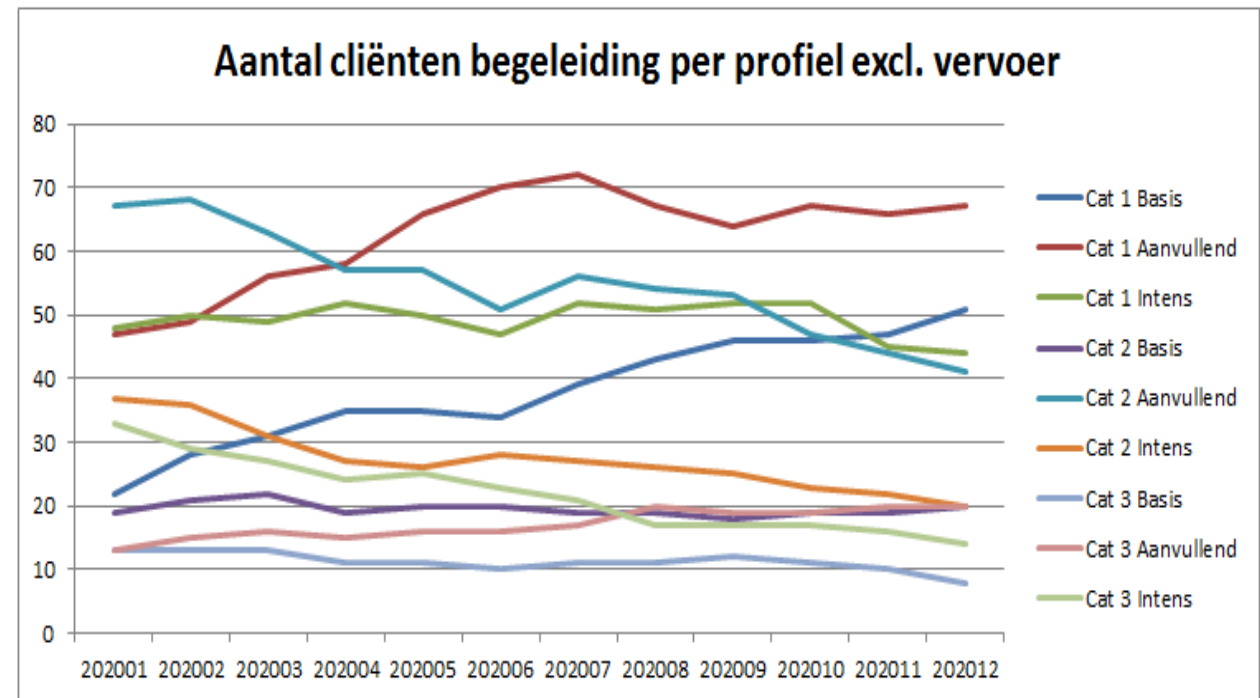
4.1. Kerncijfers (Wmo Begeleiding Individueel)

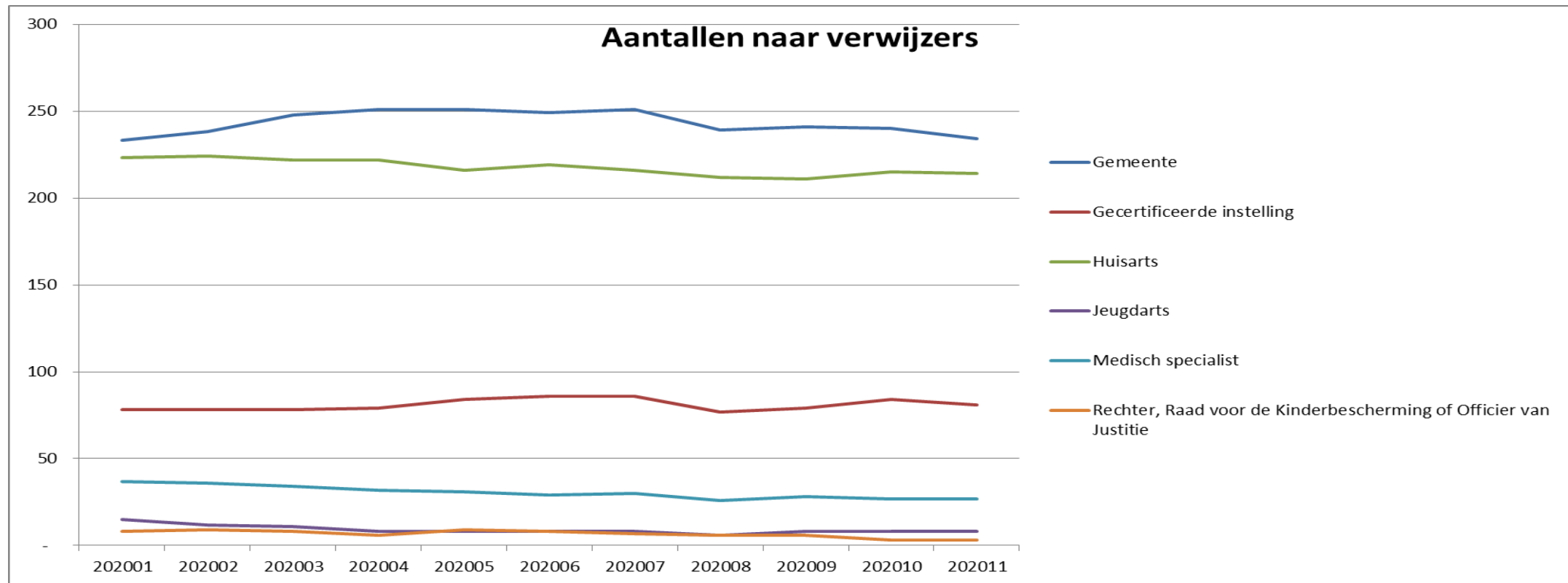
Kerncijfers Wmo Begeleiding Individueel

Bij maatwerkvoorziening begeleiding zien we bij een gelijkblijvende vraag een afname in de hoogte van de afgegeven profielen. Dit komt door een stringenter toepassing van het opgestelde beleid die door de toegang is ingezet vanaf het 2e kwartaal 2020. Dit heeft geleid tot een afname van de kosten voor begeleiding (ZIN) in het jaar 2020 ten opzichte van 2019.

De invoering van het abonnementstarief (01-01-2019) gaat gepaard met een aanzuigende werking van Wmo-maatwerkvoorzieningen. Met name op het gebied van huishoudelijke hulp zien we een stijging van de aanvragen van circa 25% (periode van 01-01-2019 tot en met 31-12-2020). Bij woonvoorzieningen zien we tevens een toename van het aantal aanvragen van ca. 15%.

4.2. Kerncijfers Jeugdhulp

Kerncijfers Jeugdhulp

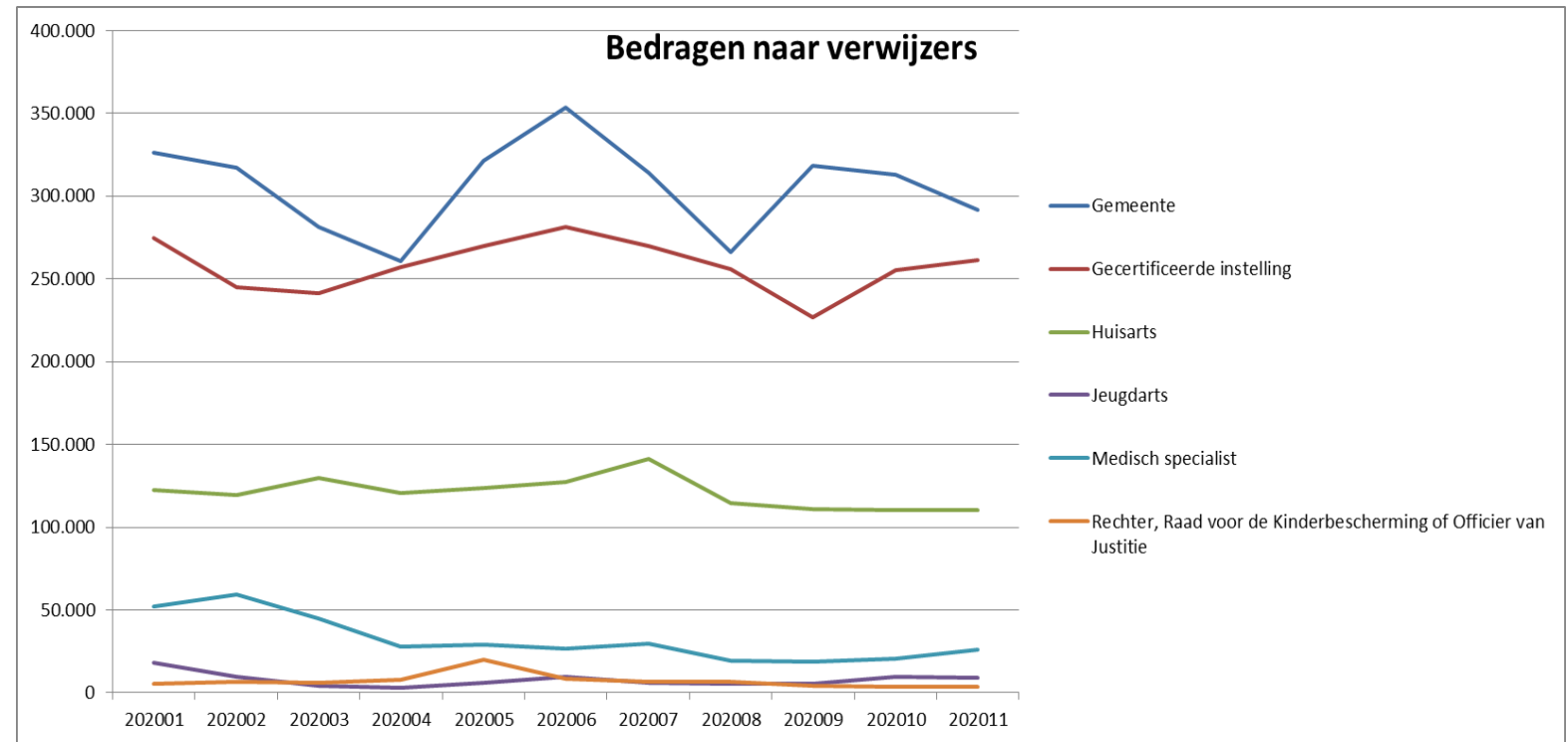
Bedragen naar verwijzers

Het CJG is op basis van de bedragen de grootste verwijzer, gevolgd door de Gecertificeerde Instellingen. In aantallen jeugdigen is het CJG ook de grootste verwijzer. De Gecertificeerde Instellingen verwijzen veel minder jeugdigen. De trajecten die door de Gecertificeerde Instellingen worden doorverwezen zijn voor vaak (duurdere) verblijfstrajecten.

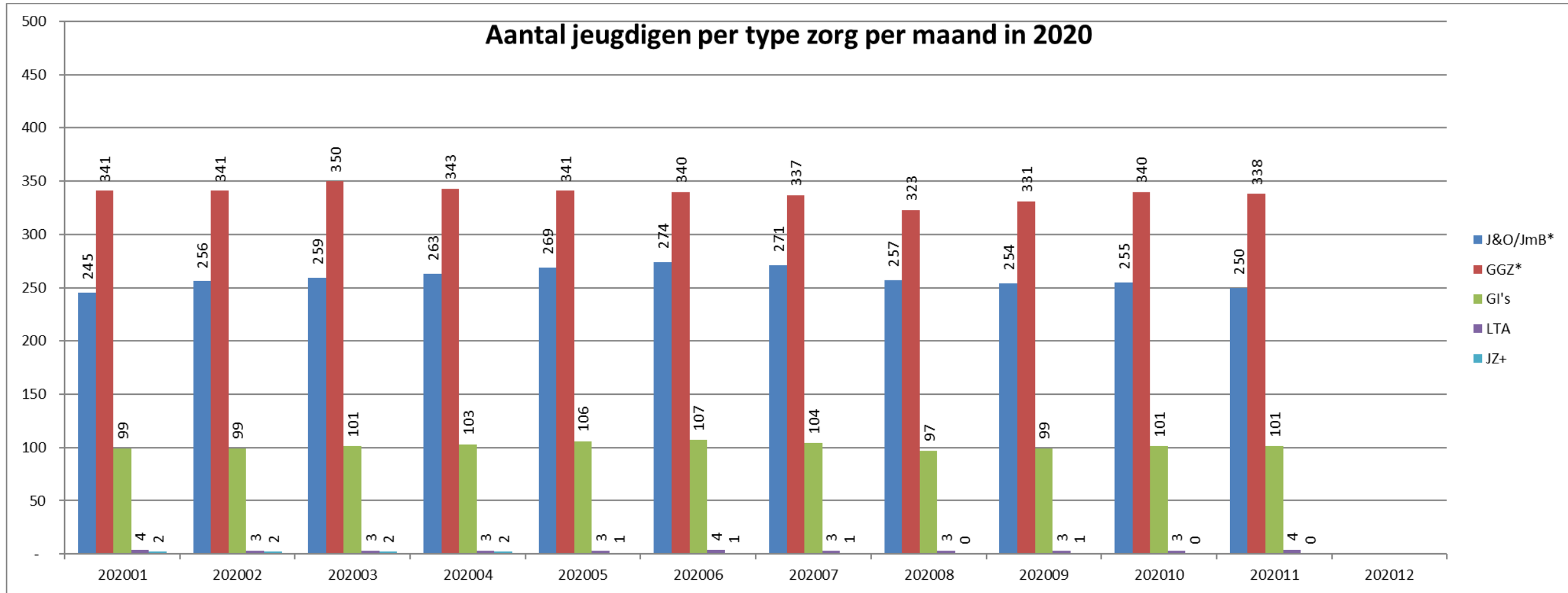
Het grootste gedeelte van de verwijzingen van de huisartsen gaat naar het perceel GGZ.

Het CJG verwijst voornamelijk naar het perceel Jeugd met beperking, maar verwijst ook een belangrijk deel van de cliënten door naar het perceel GGZ/dyslexie.

De gecertificeerde instellingen zijn de grootste verwijzer naar het perceel Jeugd en opvoedhulp.

Kerncijfers (Jeugdhulp)

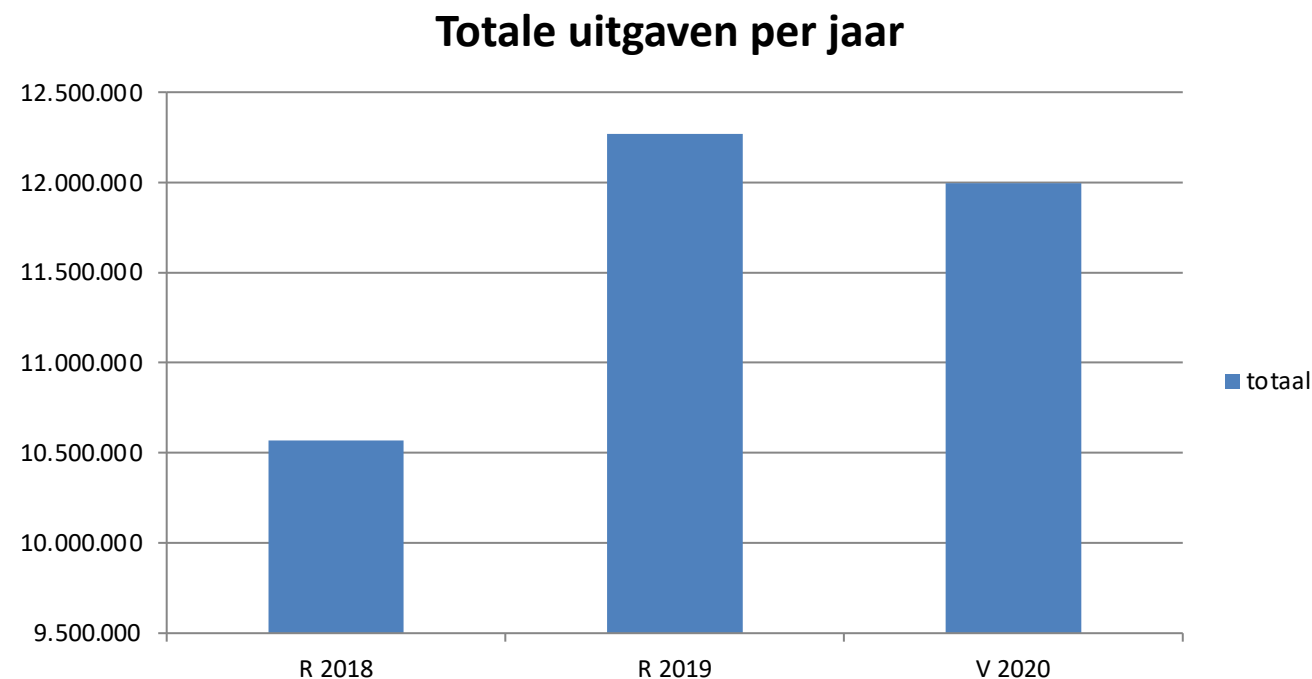

Kerncijfers Jeugdhulp

Totale uitgaven per jaar

De uitgaven in Leudal lijken voor het eerst in jaren te stabiliseren.

We verwachten zelfs een positief resultaat ten opzichte van de actuele begroting 2020.

Kerncijfers Jeugdhulp

Uitgaven per perceel

JO/Jmb: in 2019 zijn de kosten gestegen. De verwachting voor 2020 is dat de kosten zullen dalen.

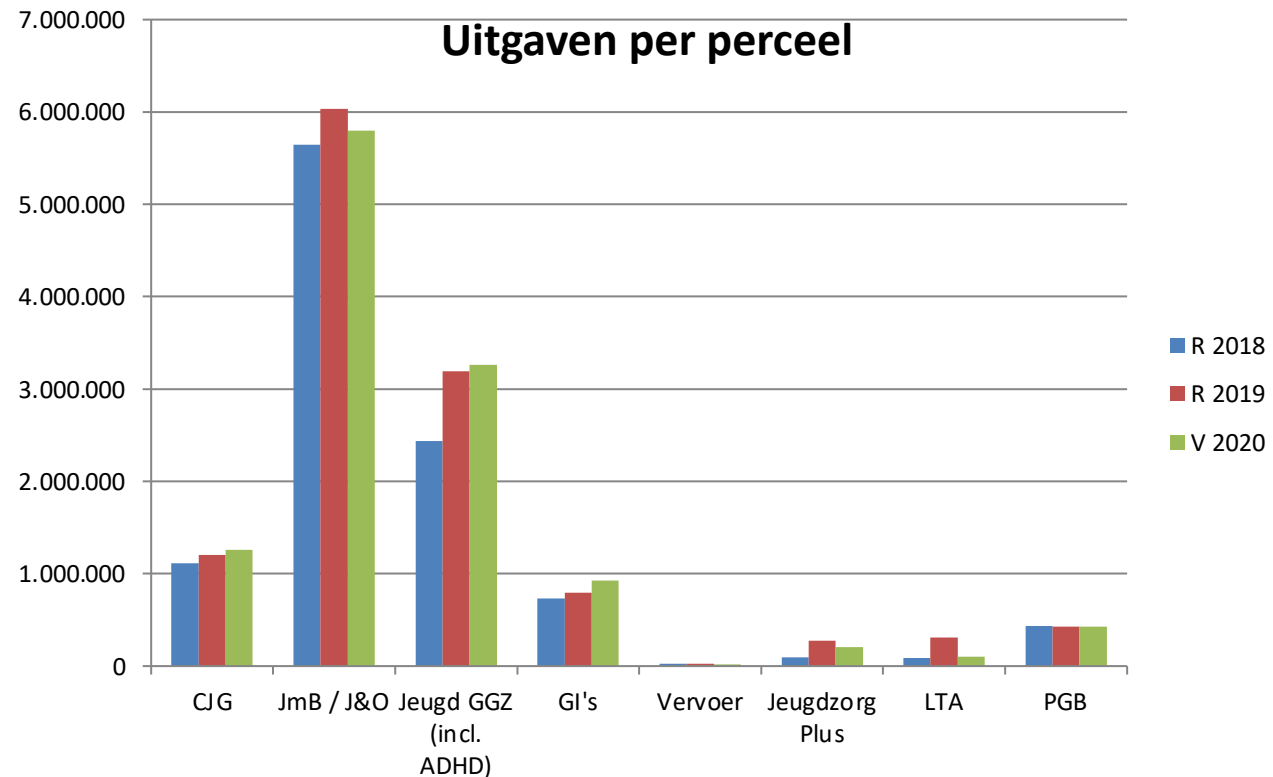
GGZ (incl. dyslexie): in 2019 zijn de kosten gestegen. De verwachting voor 2020 is nagenoeg gelijk aan de uitgaven 2019.

Diensten GI's: in 2019 zijn de kosten gestegen. De verwachting voor 2020 is dat de kosten verder toenemen.

JZ+: in 2019 zijn de kosten gestegen. De verwachting voor 2020 is dat de kosten zullen dalen. De jeugdigen die in 2019 zijn ingestroomd zijn in 2020 uitgestroomd. Vanaf augustus 2020 zijn geen jeugdigen meer in Jeugdzorgplus.

LTA: In 2019 was er sprake van een behoorlijke stijging. De prognose voor 2020 is aanzienlijk lager.

PGB: We zien al jaren een lichte daling.

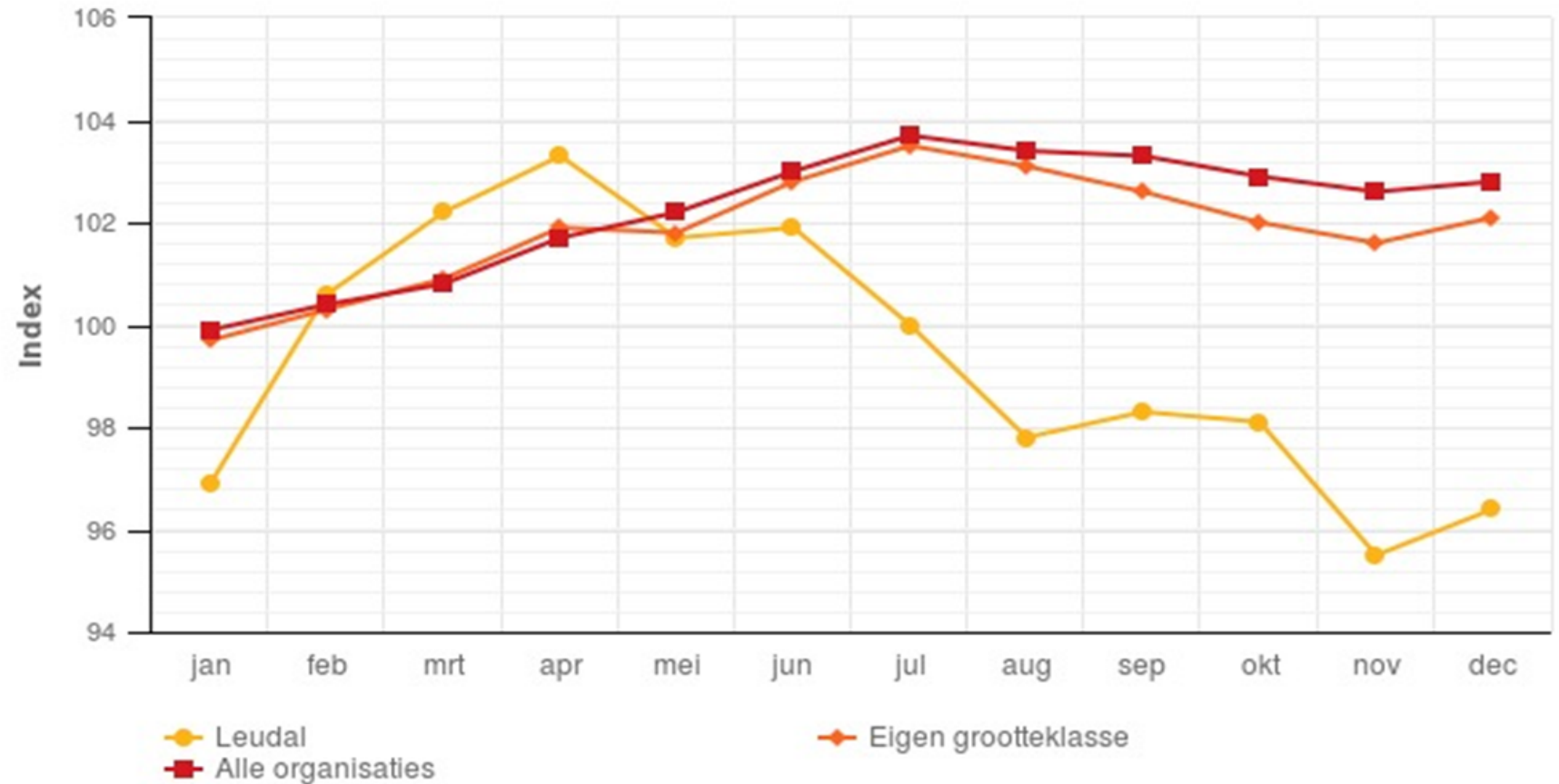

4.3. Kerncijfers (Participatie/BUIG)

Het aantal uitkeringen is begin 2020 gestegen en vervolgens weer gedaald.

Per saldo is het aantal uitkeringen in 2020 gestegen van 322 (1-1-2020) naar 332 (31-12-2020).

Grafiek: Volume BUIG index t.o.v. december 2019

Kerncijfers (Participatie/BUIG)

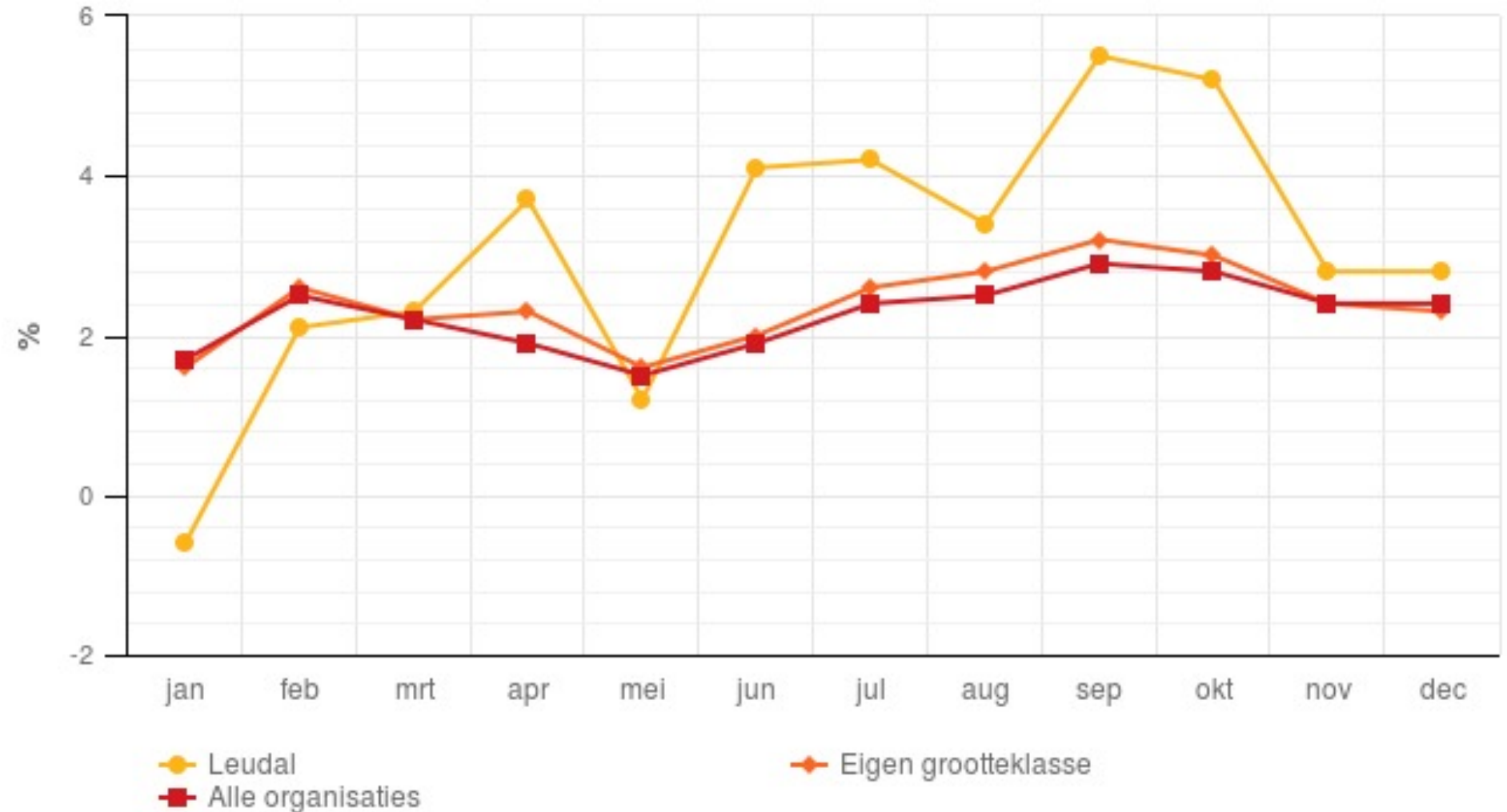
Grafiek: Instroompercentage algemene bijstand

De instroom in de uitkeringen is met name in de herfst en winter hoog. Een mogelijke verklaring hiervoor kan zijn dat er sprake is van seizoensarbeid.

Kerncijfers (Participatie/BUIG)

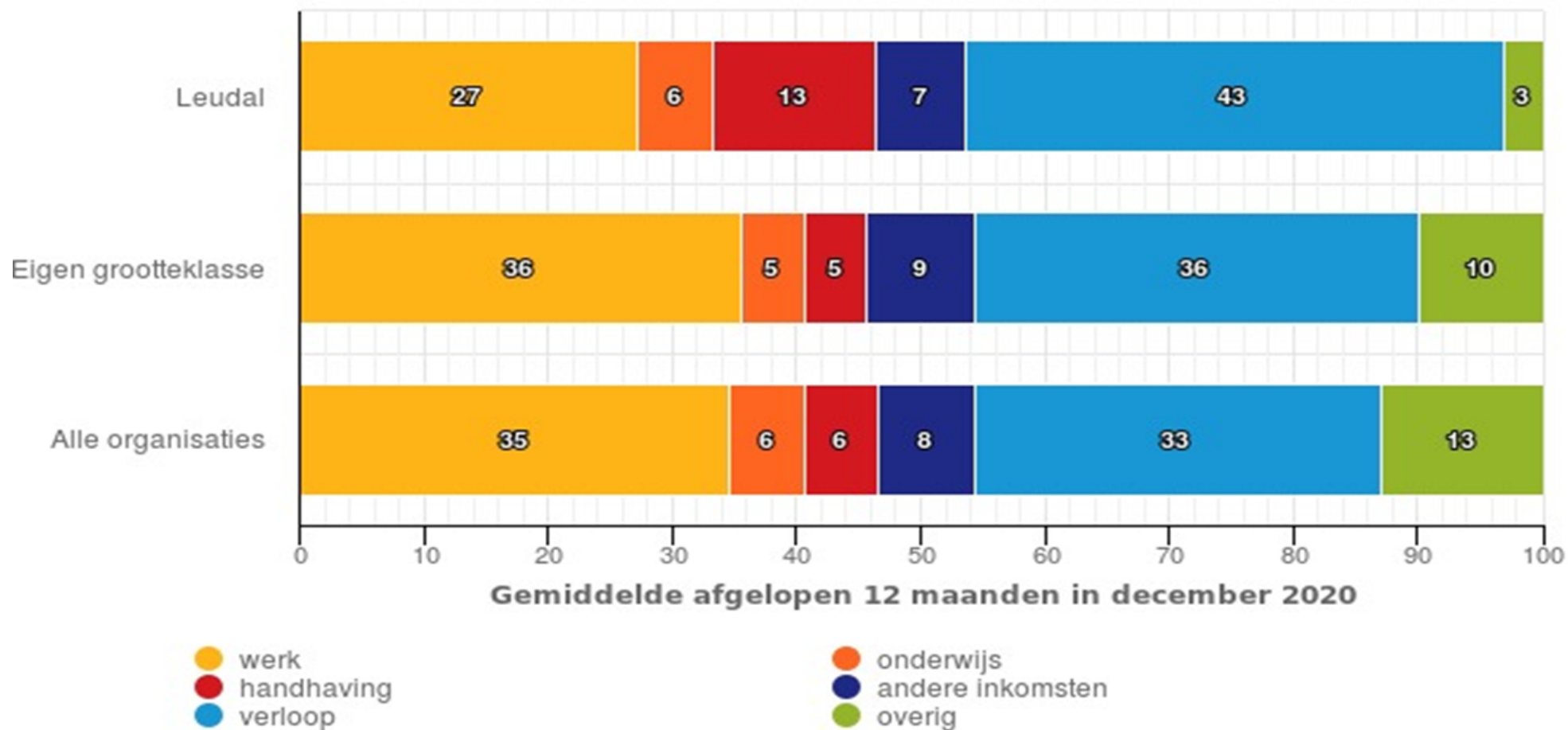
Grafiek: Uitstroompercentage algemene bijstand

Naast een hoge instroom valt ook de hoge uitstroom op. In de zomermaanden neemt de uitstroom toe. Ook hier ligt de verklaring in deelname aan seizoensarbeid. Ook valt de hoge uitstroom op in de maanden dat de scholen weer starten. Met name jongeren gaan dan vanuit de uitkering toch weer terug naar school.

Kerncijfers (Participatie/BUIG)

Trendgrafiek: redenen beëindiging uitkeringen

De uitstroom naar onderwijs is hoog (zie sheet 36). De uitstroom naar werk is lager dan in referentie-gemeenten. Hierop wordt ingezet met de geformuleerde maatregelen (inzet WSP medewerker, inzet jongeren-/jobcoach).

5. Financiële resultaten (prognose 2020)

2020	2e rarap	eindejaar prognose	Aanpassingen
Participatie	€ 6.390.338	€ 6.164.500	€ 225.838
WMO	€ 7.476.513	€ 7.551.000	€ -74.487
Jeugd	€ 12.422.305	€ 11.976.426	€ 445.879
Totaal	€ 26.289.156	€ 25.691.926	€ 597.230

- Volgens de laatste prognose zal het resultaat van het sociaal domein 597K positiever eindigen dan de laatst vastgestelde begroting.
- Gezien het feit dat deze prognose is gebaseerd op de verwerking in de administratie tot en met januari 2021, terwijl de zorgaanbieders nog tot en met eind februari 2021 facturen mogen inleveren, wordt voorgesteld om voor de prognose een bandbreedte van 350K - 600K aan te houden (ten opzichte van de 2^e Rarap).
- Afwijkingen van de prognose ten opzichte van de aangepaste begroting:
 - Verbetering resultaat BUIG (225 K): bij de 2^e Rarap 2020 is reeds 530K afgeraamd ten gunste van de algemene middelen.
 - Verslechtering resultaat Wmo (-74K): met name door verslechtering HbH en begeleiding en een verbetering van woningaanpassingen, hulpmiddelen en vraagafhankelijk vervoer (Omnibuzz). De verbetering van Omnibuzz is wel corona-gerelateerd.
 - Verbetering resultaat Jeugd (446K): met name als gevolg van verbetering jeugd met beperking en opvoedhulp (ambulant) en landelijk transitie arrangement maar ook stijging kosten gedwongen kader en crisis.

LET OP

Deze prognose is gebaseerd op gegevens t/m januari 2021, facturatie en extrapolatie (door beleid, uitvoering en financiën).

Het is onduidelijk of de afvlakking van de stijging van de uitgaven voor jeugd kan worden gerelateerd aan de coronacrisis en daarmee is niet duidelijk of dit een structureel effect is.

Taakstelling 2021

- Van de taakstelling 2021 ad. € 688.805 is t/m januari 2021 is door exogene omstandigheden 22% gerealiseerd (begrotings wijziging Westrom).
- Op dit moment ziet het realiseren van de taakstelling 2021 er positief uit.
- Wat de effecten van de coronapandemie voor heel 2021 in het sociaal domein zullen zijn, is nog onduidelijk.

6. Risico's en Beheersmaatregelen

Rapport 'Stelsel in groei' (een onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg- AEF rapport)

Belangrijkste conclusies

- Op basis van het onderzoek wordt geconstateerd dat het 'tekort' in 2019 tussen de 1,6 en 1,8 miljard euro bedroeg.
- Op basis van de analyse van preventie en vroegsignalering wordt geconstateerd dat er eerder sprake is van een verhoging van het waterpeil dan van een boeggolf, en dat de kosten dus niet zonder meer zullen dalen. Wel kan verwacht worden dat de algemene transitiekosten op den duur wegvallen (ongeveer 56 miljoen euro per jaar gedurende tien jaar, gerekend vanaf de decentralisatie).
- Gemeenten kunnen 190 tot 240 miljoen euro besparen door doelmatiger te werken.
- Daarmee komt het structurele tekort uit tussen 1,3 en 1,5 miljard euro. Opmerking: met de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage kan er nog 0,8 tot 1,2 miljard euro bespaard worden.

Dit is een positief risico (mogelijk kans op een verhoging van de rijksmiddelen voor de uitvoering van de Jeugdwet).

Echter, de noodzaak voor het nemen van passende maatregelen voor het oplossen van de financiële opgave blijft onverminderd groot.

Risico's en Beheersmaatregelen

Rapport 'Stelsel in groei' (een onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg- AEF rapport)

Aanbevelingen aan gemeenten

- Voer een fundamentele discussie over het gewenste voorzieningenniveau.
 - Maak de keuze tussen de kosten en de maatschappelijke baten voor jeugdhulp expliciet.
 - Leg een grotere nadruk op normaliseren, demedicaliseren en eigen kracht.
 - Scherp het beleid waar nodig aan naar aanleiding van de inzichten uit het onderzoek.
 - Versterk de monitoring op beleidsdoelen zodat tijdig bijsturen mogelijk is.
1. Een POH-jeugd bij huisartsenpraktijken: de POH-jeugd kan lichte hulp verlenen en daarmee een verwijzing voorkomen (helpen bij normaliseren). **V**
 2. Het versnellen van de doorstroom naar de Wlz: door een betere informatievoorziening kunnen jongeren die voldoen aan de criteria van de Wlz maar nog vanuit de Jeugdwet geholpen worden eerder een Wlz-indicatie krijgen.
 3. Als lokale teams direct hulp verlenen, worden trajecten goedkoper omdat de tarieven van medewerkers van een lokaal team gemiddeld genomen lager liggen en het lokaal team eerder afschaalt. **V**
 4. Het verplaatsen van jeugdhulp in groepsverband (zoals MKD's en KDC's) naar reguliere kinderopvang of BSO met extra ondersteuning leidt met name tot een besparing omdat de ouders voor de reguliere kinderopvang zelf meebetalen. Dit wordt regionaal
 5. Het verhelderen van de afbakening tussen de Jeugdwet en het onderwijs leidt tot minder overleg over leerlingen waarvan niet duidelijk is wie welke verantwoordelijkheid heeft. **V**

Risico's en beheersmaatregelen

- Coronacrisis: vertraging van uitvoering maatregelen (Poh) en geen inzicht in eventuele (middel)lange termijn Corona effecten (Wmo, Jeugdhulp en BUIG): monitoring van eventuele effecten in Kernteam en situationeel beheersmaatregelen nemen.
- Doordecentralisatie Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoezorg en Preventie en Vrouwenopvang (2022 en verder): inbreng in werkgroepen en stuurgroep.
- Uitvoering verwervingsstrategie wordt vertraagd waardoor financiële opbrengsten mogelijk later kunnen worden behaald: mogelijkheden van pilots onderzoeken en nagaan of eventuele andere(tijdelijke) beheersmaatregelen mogelijk zijn.

Risico's en beheersmaatregelen

- De **Wet wijziging woonplaatsbeginsel** gaat in per 1 januari 2022. Het huidige woonplaatsbeginsel is gebaseerd op de woonplaats van de gezagdrager. Bij voogdij is dat de instelling waar de jeugdige verblijft. Het nieuwe woonplaatsbeginsel gaat uit van de woonplaats waar de jeugdige staat ingeschreven, op het moment van de zorgvraag. Dit betekent dat bij voogdij de gemeente betaalt waar de jeugdige vandaan komt en niet de gemeente waar de instelling gevestigd is.
- De herverdeling van middelen wordt doorgevoerd in het gemeentefonds. Omdat Leudal veel 'voogdijkinderen' heeft, zal het budget mogelijk fors afnemen.
- Dit jaar wordt van alle voogdijkinderen in Leudal uitgezocht waar de jeugdige stond ingeschreven voor plaatsing in de instelling. Deze gemeente gaat dan de financiering overnemen. Als dit niet te achterhalen is, blijft deze jeugdige ten laste komen van Leudal.

7. Vervolg

- Er is een monitoringsysteem ontwikkeld om maandelijks een aantal essentiële gegevens te volgen en te duiden. Het monitoringsysteem wordt gedurende 2021 verder ontwikkeld.
- De periodieke rapportage wordt verder ontwikkeld (met name op het gebied van kerncijfers):
 - Instroomcijfers in maatwerkvoorzieningen (na Toegang)
- Het prognosticeren van het voortschrijdende jaarresultaat blijft een complexe opgave maar dit geschiedt voortdurend in de driehoek Beleid-Toegang-Financiën/Controlling. Ook is het proces van de administratieve afhandeling aangescherpt. Hierdoor kan vanaf 2021 zowel een beter inzicht worden gegeven in de cijfers (voortschrijdend) als een meer onderbouwde duiding van deze cijfers.